

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN LẠNG GIANG
TỈNH BẮC GIANG**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 03/2022/QĐST-DS

Lạng Giang, ngày 11 tháng 7 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẠNG GIANG, TỈNH BẮC GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Vũ Thị Thiêm

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Thanh Huyền - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang tham gia phiên họp: Bà Đồng Thị Toàn - Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 7 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2022/TLST-VDS ngày 14 tháng 01 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp số 03/2022/QĐST-DS ngày 04 tháng 7 năm 2022 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Chị Đồng Thị Hinh năm 1983

Địa chỉ: Thôn DT, xã M, huyện H, tỉnh L

Chị H vắng mặt (có đơn đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt).

- **Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:** Bà Đồng Thị L, sinh năm 1960.

Nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn 2 (nay là thôn D), xã N, huyện L, tỉnh B.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu và lời khai tại Tòa án trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là chị Đồng Thị H trình bày:

Bà Đồng Thị L, sinh năm 1960; Quê quán: Xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang. Nơi cư trú cuối cùng: Thôn 2 (Thôn Dâu), xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang là mẹ đẻ của chị. Quá trình sinh sống bà L không lấy chồng nhưng sinh được 02 người con gồm có chị Đồng Thị Hà, sinh năm 1983 và em trai là Đồng Văn Quân, sinh năm 1985 (đã chết do tai nạn giao thông năm 2006). Vào thời điểm năm 1994, bà Đồng Thị L đã bỏ đi khỏi địa phương để đi làm ăn nhưng đến nay không trở về, không liên lạc với gia đình. Gia đình chị đã tìm kiếm nhiều nơi nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì của bà L. Cho đến nay đã 27 năm, bà L kể từ khi biệt tích cũng không liên lạc gì về với gia đình nên gia đình chị không có tin tức của bà L còn sống hay đã

chết. Nay chị H đề nghị Tòa án tuyên bố bà Đồng Thị Lộc đã chết để gia đình chị thuận tiện trong các giao dịch dân sự. Chị H không yêu cầu Tòa án giải quyết về phần tài sản của bà Đồng Thị Lộc.

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án đã tiến hành lấy lời khai của ông Đồng Văn Lợi (là anh trai của bà Đồng Thị L), tiến hành xác minh với bà Vũ Thị Trắc là Phó trưởng thôn Dâu, xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang đồng thời cũng là Hng xóm trước đây của bà Đồng Thị L, xác minh với đại diện chính quyền địa phương xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang đều thống nhất trình bày: Bà Đồng Thị L sinh sống cùng với mẹ đẻ là Đồng Thị Tuất (đã chết) tại Thôn 2 (nay là Thôn Dâu), xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang. Quá trình sinh sống, bà L không lấy chồng nhưng sinh được 02 người con là chị Đồng Thị Hà, sinh năm 1983 và Đồng Văn Quân, sinh năm 1985 (anh Quân đã chết). Từ những năm 1989 - 1993 bà L đi làm ăn ở vùng biên giới thi thoảng vẫn về thăm nH. Tuy nhiên, từ năm 1994 đến nay không có tin tức gì của bà L, anh chị em trong gia đình đã tìm kiếm nhiều nơi và trong thời gian dài nhưng đến nay vẫn chưa có kết quả. Địa phương cũng biết được gia đình bà L đã tìm mọi biện pháp tìm kiếm nhưng không có kết quả, địa phương đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự theo yêu cầu của chị H theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạng Giang phát biểu ý kiến:

- Về thủ tục tố tụng: Kể từ khi thụ lý vụ việc và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký và Người yêu cầu đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết yêu cầu của Người yêu cầu: Bà Đồng Thị L đã biệt tích từ năm 1994 đến nay, đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc bà Đồng Thị L còn sống hay đã chết nên đề nghị Tòa án căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự chấp nhận yêu cầu của chị Đồng Thị H về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với bà Đồng Thị L là người đã chết. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố bà Đồng Thị L là đã chết theo quy định của Bộ luật dân sự. Về lệ phí: Chị Đồng Thị H phải chịu 300.000đ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật và chịu chi phí đăng, phát Thông báo tìm kiếm bà Đồng Thị L trên Báo Công lý, Đài tiếng nói Việt Nam (VOV2).

NHÂN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp. Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang nhận định:

[1]. Về tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Chị Đồng Thị H yêu cầu tuyên bố bà Đồng Thị L là mẹ đẻ của chị, sinh năm 1960 là đã chết. Đây là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản

4 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự. Do bà Đồng Thị L có nơi cư trú cuối cùng tại Thôn 2 (nay là Thôn Dâu), xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Do chị Đồng Thị H là người có đơn yêu cầu xin giải quyết vắng mặt, căn cứ vào Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt chị H.

[2]. Xét yêu cầu của người yêu cầu: Năm 1994 bà Đồng Thị L đi làm ăn nhưng không thấy về, bà L chỉ nói với gia đình đi làm ăn ở vùng biên giới nhưng không nói đi làm gì và ở đâu. Gia đình không nhớ rõ bà L bỏ nhà đi ngày nào, tháng nào, chỉ nhớ bỏ đi từ năm 1994. Chị H và gia đình đã tìm kiếm nhiều nơi nhưng vẫn không biết địa chỉ của bà L ở đâu, làm gì, không có tin tức xác thực là còn sống.

Sau khi thụ lý giải quyết yêu cầu tuyên bố một người đã chết theo yêu cầu của chị Đồng Thị H, Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang đã tiến hành xác minh với phó trưởng thôn Dâu, xã Nghĩa Hưng và với đại diện chính quyền địa phương xã Nghĩa Hưng là nơi cư trú cuối cùng của bà Đồng Thị L trước khi bỏ đi để xác định: Bà Đồng Thị L đã bỏ nhà đi từ năm 1994, khi đi bà L không khai báo với chính quyền địa phương là đi đâu, làm gì, địa chỉ ở đâu. Đến nay địa phương cũng không biết bà L ở đâu, làm gì, không có tin tức xác thực là còn sống.

Quá trình giải quyết đơn yêu cầu của chị H, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 01/2022/QĐ-TA ngày 28/01/2022 và thực hiện việc công bố thông báo theo quy định của pháp luật: Đăng trên báo Công lý số 03 liên tiếp vào các ngày 01, 04, 04/3/2022; Đăng trên Đài tiếng nói Việt Nam phát VOV2 vào 17 giờ 30 phút 03 kỳ phát sóng liên tiếp vào các ngày 03, 04, 05/3/2022 và đăng trên Cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân nhưng đến nay vẫn không có tin tức xác thực về việc bà L còn sống. Tòa án cũng đã có công văn gửi Cục xuất nhập cảnh - Bộ Công an đề nghị cung cấp thông tin bà Đồng Thị L có xuất cảnh hay không. Theo công văn phúc đáp của Cục quản lý xuất nhập cảnh Bộ Công an thì không có thông tin xuất nhập cảnh của bà Đồng Thị L như Tòa án yêu cầu tra cứu. Thời gian 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên đã hết nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc bà L còn sống. Vậy đủ căn cứ xác định bà L đã biệt tích 05 năm liền trở lên nên căn cứ điểm d khoản 1 Điều 171 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của Người yêu cầu, tuyên bố bà Đồng Thị L là người đã chết.

[3]. Về thời điểm chết của bà Đồng Thị L: Bà Đồng Thị L bỏ đi từ năm 1994 (không rõ ngày, tháng cụ thể) nên theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật dân sự, ngày bà L bỏ đi biệt tích được xác định là ngày 01/01/1995. Vì vậy,

thời điểm xác định bà Đồng Thị L đã chết là ngày 02/01/2000 (sau 05 năm kể từ ngày bỏ đi biệt tích).

[4]. Về hậu quả pháp lý của việc bà Đồng Thị L bị tuyên bố là đã chết : Theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật dân sự: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Đồng Thị L là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân, gia đình, các quan hệ nhân thân khác của bà Đồng Thị L được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của bà Đồng Thị L được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của bà L được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[5]. Về chi phí cho việc đăng , phát Thông báo tìm kiếm bà Đồng Thị L trên Báo Công lý; Đài VOV2 là 3.000.000 đồng (ba triệu đồng) do chị Đồng Thị H chịu. Chị Đồng Thị H đã nộp xong.

[6]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự : Căn cứ Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội ; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án; Điều 149 của Bộ luật tố tụng dân sự, chị Đồng Thị H là người yêu cầu nên phải chịu tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[7]. Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạng Giang : Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của chị Đồng Thị H, tuyên bố bà Đồng Thị L đã chết là có căn cứ, phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật tố tụng dân sự; Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72, khoản 1 Điều 73 của Bộ luật dân sự ; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Đồng Thị H về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với mẹ đẻ chị là bà Đồng Thị L, sinh năm 1960.

2. Tuyên bố bà Đồng Thị L, sinh năm 1960 là mẹ đẻ của chị Đồng Thị H; ĐHKHTT và nơi cư trú cuối cùng tại Thôn 2 (nay là thôn Dâu), xã Nghĩa Hưng, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang là người đã chết.

Thời điểm chết của bà Đồng Thị L là ngày 02 tháng 01 năm 2000.

Chị Đồng Thị H thực hiện việc đăng ký khai tử cho bà Đồng Thị L theo quy định của pháp luật hộ tịch.

3. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố bà Đồng Thị L là đã chết:

3.1. Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Đồng Thị L đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ nhân thân của bà Đồng Thị L được giải quyết như đối với người đã chết.

3.2. Quan hệ tài sản của bà Đồng Thị L được giải quyết như đối với người đã chết; Tài sản của bà Đồng Thị L được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3.3. Khi một người bị tuyên bố là đã chết trở về hoặc có tin tức xác thực là người đó còn sống thì theo yêu cầu của người đó hoặc của người có quyền, lợi ích liên quan, Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố người đó là đã chết.

4. Chi phí cho việc đăng, phát Thông báo tìm kiếm bà Đồng Thị L trên Báo Công lý, Đài tiếng nói Việt Nam (VOV2) là 3.000.000đ (Ba triệu đồng) do chị Đồng Thị H chịu. Chị Đồng Thị H đã nộp xong.

5. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Đồng Thị H phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí dân sự sơ thẩm nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) chị Đồng Thị H đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0012645 ngày 14/01/2022 tại Chi cục Thi Hành án dân sự huyện Lạng Giang. Chị Đồng Thị H đã thực hiện xong nghĩa vụ về lệ phí sơ thẩm dân sự.

6. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

6.1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc kể từ ngày quyết định này được thông báo, niêm yết.

6.2. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Lạng Giang;
- Người yêu cầu;
- Chi cục THADS huyện Lạng Giang;
- UBND xã Nghĩa Hưng;
- Lưu Vp, lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Vũ Thị Thiêm